

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 c
Pe o lună . . . 2 c

Anul de Duminecă

Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Preț de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Miksa utca 2-3.

—
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Ungurii și Rușii.

După pozițiunea monarhiei noastre mai ales în urma celor petrecute în timpul mai recent pe tărâmul politicii noastre externe, oricine este îndreptățit a crede că între Petersburg sau Moscva și Budapesta nu poate exista nici un fir special care ar lega pe unguri și ruși. Raporturile între monarhia habsburgică și împărăția rusească niciodată nu s'au distins prin o amiciție mai calduroasă. Ele totdeauna, și atunci când ambele țări căutau anume aceasta amiciție, erau turburate prin divergențe de interese, cari nu puteau fi acoperite. Episodul dela 1849 când armata rusească a venit pentru a scăpa tronul Habsburgic și împărăția din mâinile revoluționarilor cuceritori, n'a fost urmarea unei amiciții strânse sau unei alianțe ce ar fi existat între aceste două monarhii, ci un act dinastic al țarului tuturor rușilor. Țarul Nicolae a fost un idealist și a voit să facă un bine vecinului său foarte stămtorat, dela care n'a cerut nimic când a pus armatele în mișcare. Intreaga cooperatiune a fost considerată ca o afacere familiară între aceste două dinastii.

După ce la 1849 monarhia Habsburgică a fost pusă iarăși în picioare și chestiunea orientală intrase în fasa ei mai nouă de dezvoltare, divergența de interese între Rusia și Austria să accentua tot mai mult. Deja în războiul Crimeei politica externă a Austriei primește un timbru pronunțat antirusesc, și de aci încolo tot mai

dese devin conflictele și tot mai aspru să lovesc în capete interesele acestor două împărății vecine. La 1867 ungurii obțin jumătățirea monarhiei Habsburgice și primesc firește și îndatorirea a reprezenta și susține împreună cu Austria de dincolo de Leitha interesele monarhiei și în privința politicii externe. Ungurii trebuiau să între în vederile unei politici externe anti-rusești cu dragă inimă, fiindcă ei aveau pe răbușul lor special național încrestat capitulația dela Siria, care a pus capăt prin baionete rusești tuturor aspirațiilor lor îndrăznețe, deșteptate și hrănite cu atâta învâpăială de conducătorul lor înflăcărat.

Socoteala însă nu era așa de ușor de făcut precum să presenta. Cu politica lor internă ce au urmat-o dela 1867 încoaci, ungurii făceau, poate fără să voiască, servicii însemnate — rușilor. Politică guvernelor noastre ungurești s'a pus în conflict cu poparele cari alcătuiesc împreună cu ungurii acest stat. După ce aceste popoare constituiesc împreună majoritatea cetățenilor și după ce conflictul, în loc să se domolească, se înăsprește și ia proporții tot mai îngrijitoare orice om cu minte la loc socotește acest conflict ca o rană deschisă și primejdioasă pe corpul Ungariei și a monarhiei. Politică guvernelor noastre ungurești a venit însă în conflict foarte aspru și cu cealaltă jumătate a monarhiei, cu Austria. Istoria tranșărilor încheiate și neîncheiate între aceste două jumătăți de împărăție sunt o dovadă convingătoare pentru ori și cine despre aceasta. Austria și

Ungaria se pregătesc astăzi fiecare pentru războiu, pe terenul economic deocamdată.

Dar guvernele noastre ungurești au mai intrat precum nici nu se putea altcum — în conflict și cu Coroana. Până acum aceste conflicte au fost înlăturate prin concesiuni; copilul răsfățat însă nu mai putea fi săturat și în continuu țipă după alte »dulcețuri«. În timpul din urmă Coroana pare a fi încuiat cutia cu »dulcețurile« și să prevadă deci nouă conflicte între unguri și dinastie.

Toate aceste, conflictul cu popoarele nemaghiare, conflictul cu Austria și mai ales conflictul cu Coroana, sunt apă la moara rușilor. Este foarte caracteristic pentru situația actuală a ungarilor când cercuri diriguitoare din Petersburg găsesc momentul potrivit a adresa un calduros apel pentru o *înfrățire între unguri și ruși*, adică pentru o *lucrare conștientă comună*. Cunoscutul mare ziar influent »Novoia Vremia« s'a făcut organul acestei propagande publicând mai zilele trecute un articol remarcabil. Rușii sunt prezentați în acest articol ca sprijinitori calzi ai independenței maghiare.

În Rusia — astfel susține ziarul — ungurii sunt priviți ca *aliți valorosi* în lupta contra »Drang nach Osten« al Germanilor și ca o pavază puternică pentru slavii dunăreni expuși germanizării. Pentru a convinge pe unguri de continua considerație a rușilor pentru aspirațiunile lor, ziarul se provoacă la scenele de înfrățire între ofițerii ruși și unguri după bătălia dela Siria, la darul ce Țarul a făcut în 1896

POIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Edmondo De Amicis.

I N I M A.

V a r ă.

Miercuri, 24 Mai.

Marco genovesul, este aproape cel din urmă erou cu care facem cunoștință anul acesta: nu mai rămâne decât unul singur, pe luna Iunie. Nu mai avem decât două examene lunare, douăzeci și șase zile de școală, șase Joi și cinci Dumineci. Se simte sfârșitul anului. Arborii grădinei, înfrunziți și plini de floare fac umbră deasă la gimnastică. Băieții s'au și îmbrăcat de vară. Ce frumos este acum să vezi când ies din școală, cum este de schimbat de cum era în lunile trecute. Părul care ajungea la umeri s'a dus: toate capetele sunt tunse la piele; se văd pulpe goale și gâturi goale; pălării de paie de toate chipurile, cu panglici ce bat pe spate; cămăși și cravate de toate fețele; băieții cei mai mici au câte ceva roșu sau albastru pe ei, o panglică, un șiret, de culoare vie numai ca să arăte ceva, chiar și cei mai săraci; și mulți vin la școală cu capul gol, așa cum au ieșit din casă. Unii au haine albe, de gimnastică. Un băiat din clasa profesoarei Delcati este roșu dela cap la picioare, ca un rac fier. Foarte mulți sunt îmbrăcați ca marinarii. Dar cel mai frumos dintre toți este »zidarul«,

care are o pălărie mare de paie, de pare o umbrelă, și-ți vine să rizi să nu mai poți, văzându-l cum face »ca iepurele« sub pălăria aceea. Și Coretti a lăpădat căciula de pisică, și poartă o șapcă veche de mătasă, d'acelea ce se poartă în călătorie.

Vottini are un fel de haine scoțiane, strinse pe corp; lui Crossi i se vede pieptul gol; Precossi se pierde într-o cămașă largă albastră de fierar. Dar Garoffi? Acum, că a trebuit să și lapede pelerina care-i ascunde negustoria, i se vede buzunarele pline de fel de fel de lucruri, și de liste de loterii

Acum se vede tot ce au în buzunare: evantaliile făcute din gazete, bucăți de trestie, praștii ca să dea în păsări, iarbă, cărăbuși, cari ies din buzunare și li se urcă încet, încet pe haine.

Mulți dintre cei mici aduc buchețele de flori profesoarelor.

Și profesoarele sunt îmbrăcate de vară, afară de »călugărița« care este tot în negru. Și profesoara cu pana roșie are tot pana roșie și un nod de panglici roșii la gât, mototolit de mâinile școlarilor săi, cari o fac mereu să zică și să alerge.

E-te vremea cireșilor, a fluturilor, a muzicilor în piețe, a plimbărilor pe câmp. Mulți din a patra se duc la Po de se scaldă. Toți au gândul la vacanție. În fiecare zi ieșim din școală cu mai multă nerăbdare și gândindu-ne cu bucurie la ziua de mâine. Numai de Garrone îmi pare rău văzându-l în doliu, și de biata mea profesoară de întâia, care este tot mai slabă, tot mai albă și tușește tot mai rău. Acum umblă

îndoită în două și mă salută tristă din caleafară.

Poezie.

Vineri, 26 Mai.

Ai început să simți poezia școlai, Enrico, dar până acuma școala nu o vezi decât dinăuntru; după trei-zeci de ani o să o vezi mult mai frumoasă și mult mai poetică, atunci când vei veni să însoțești pe copiii tăi și o s'o vezi de-afară, cum o văd eu. Așteptând să ieși din clasă, eu mă plimb pe stradele tăcute, dând ocol școlai și trag cu urechea la ferestrele cu persiane închise.

Dela o fereastră aud glasul unei profesoare care zice: — Uite cum ai făcut liniuța la ț. Nu așa, dragul meu, nu așa! Ce o să zică tatăl tău când o vedea?

La fereastra de alături aud glasul gros al unui profesor, care dictează rar: — Am cumpărat cincizeci de metri de stofă... cu patru lire și cincizeci metru... le-am vândut...

Dincolo aud pe profesoara cea cu pana roșie, cum cetește cu glas tare: — Atunci Pietro Micca, cu fitilul aprins...

Din clasa de alături se aude ca un ciripit de păsări: însemnează că profesorul a ieșit din clasă pentru un minut.

Merg mai departe, și la colț aud un școlar plângând și glasul profesoarei care-l ceartă și-l mângăie.

Dela celelalte ferestre, se aud versuri, nume de oameni mari și buni, frânturi de proverbe cari învață de bine, de dragostea de patrie, de bărbăție.

ungurilor, și la căsătoria palatinului Stefan cu o mare ducesă rusă. Ceeace ar împiedeca astăzi frățietatea adevărată între ruși și unguri este conflictul politic în care se găesc croații, slovacii și sârbii cu ungurii. Dar și acesta este pe cale a se înlătura. În rezoluțiunea fiumană și în politica frunțașului Justh ei au desemnat drumul ce trebuie să meargă. Pe români »Novoie Vremia« nu-i pomenește cu nici un cuvânt.

Mai remarcabil decât acest articol este însă faptul că »Pester Lloyd« îl reproduce din cuvânt în cuvânt fără de a avea de zis ceva în contra dragostei rusești pentru unguri. Comentariul ziarului unguresc frunțaș face impresia că politica maghiară ar sta în aceasta privință pe punctul de vedere al așteptării. »Să mai vedem ce aduce viitorul« răsună ecoul la Budapesta la strigarea din Petersburg și Moscva.

În realitate nimeni n'ar fi surprins de o alianță ruso-ungurească reală și publică, după ce guvernul unguresc și astăzi, când politica noastră externă trebuie să steie neconținut la pândă față cu învârtiturile politice rusești, face-servicii neprețuite Țarului tuturor rușilor și foarte puține împăratului și regelui Francisc Iosif. Proiectul alianței ruso-ungurești firește este ținut deocamdată în saltarul mesei și are să fie scos numai după ce urgisita »Vienă« va întoarce spatele unguirilor. Acesta este și adevăratul înțeles al comentariilor lui »Pester Lloyd« la articolul lui »Novoie Vremia«.

Sindicatul ziaristilor români către ziaristii unguri. Ne amintim că la înmormântarea lui Aurel Murășianu poliția din Brașov a ordonat îndepărtarea panglicei tricolore de pe cununa sindicatului din București. Dacă ordinul acesta privitor la tricolorul celorlalte cununi, între ele și de pe cununa redacției »Tribunei« a fost un act de ilegalitate, oprirea tricolorului venit din România era și mai grav, căci uzul internațional respectă culorile oficiale ale altor state.

Pe urmă, vin clipe de tăcere, că s'ar zice că școala este goală, iar nu cu șase sute de copii; pe urmă se aud hohote de râs, când vr'un profesor glumește...

Și lumea ce trece se oprește și ascultă, și toți se uită cu drag la clădirea aceasta în care este atâta tinerețe, atâta speranță.

Pe urmă se aude un sgomot surd, cărțile se trântesc pe bănci, picioarele se târșesc pe scânduri, un murmur ce trece din clasă în clasă, și de jos în sus în toată școala, ca la auzul unei vești bune: servitorul trece din clasă în clasă ca să anunțe isprăvitul lecției.

Și la sgomotul acela o mulțime de femei, de bărbați, de fete și de tineri se adună de-o parte și de alta a porții așteptându-și fiii, frații, nepoții, pe când din ușile deschise ale claselor, dau năvală în sala cea mare copiii cei mai mici, ca să-și ia paltoanele și pălăriile, înghesuindu-se și împingându-se, până ce servitorul îi trimite unul după altul iar în clasă.

În sfârșit ies în șiruri lungi tropolind. Și atunci, toți părinții încep să-i întrebe:

- Ai știut lecția?
- Ce notă ai luat la lucru?
- Ce aveți mâne?

Chiar și mamele cari nu știu să citească, des-

Autoritățile ungurești în furia lor însă au prigonit și tricolorul României. Faptul acesta a făcut impresia cea mai rea în România. Precum ni-se anunță din București sindicatul ziaristilor români a ho-ărît să ceară guvernului român intervenția diplomatică în această afacere. În acelaș timp s'a hotărît a se adresa presei ungurești un apel rugându-o să protesteze împotriva procedurii jignitor de pietate al poliției din Brașov.

Camera magnaților va ține azi o ședință, în care se vor citi autografele de numire a guvernului Werkerle.

Reforma electorală pentru dieta Bucovinei. Comisiunea permanentă pentru chibzuirea reformei electorale, instituită de dieta Bucovinei s'a întrunit alaltăieri și a ales președinte pe deputatul *Wolczynska* și raportor pe d. Hurmuzachi. Toți reprezentanții partidelor au făcut în numele grupării ce reprezintă declarații asupra felului cum doresc să se facă reforma.

Deputații *Landwehr*, *Straucher*, și rene-gatul *Wassilko* au cerut înființarea colegiilor naționale. Dd. Onciul și *Wiedmann*, creștin-social, au cerut împărțirea mandatelor pe baze teritoriale, ținându-se cont și de interesele naționale. D. Stockh, un jidan ru-tenizat, a propus creierea unui acord național permanent în Bucovina după modelul celui din Moravia. Ședințele s'au amânat pe Luni pentru a se face tratativele prealabile.

Micii proprietari și d. Kristóffy. Un învățător reformat din Hódmezővásárhely d. Szabó Imre a acuzat prin ziarul »Magyar Hirlap« societatea economică a micilor proprietari (*Kisbirtokosok Szövetsége*) că s'a pus în serviciul dlui Kristóffy. Ziarul lor »Magyar Lobogó«, redactat de unul Hunyár László, ar fi subvenționat de d. Kristóffy. Acesta a răspuns că nici nu are cunoștință de această societate și de ziarul ei. Acuzatorul d. Szabó însă răspunde că menține acuzaele sale. Ca dovadă aduce înfăptuirea avocatului Dr. Keriez Sándor care ar fi rupt orice legături cu ziarul, căci examinându-și contabilitatea a dat de sumele de subvenție ale dlui Kristóffy.

chid caietele, se uită la probleme, întreabă de note:

- Numai opt?
- Zece, cu prea bine?
- Nota nouă?

Și se supără și se feliță, și întreabă pe profesori și vorbesc de programe și de examene. Ce fumos este, ce măreț și ce mare făgăduială este pentru lume.

Tatăl tău.

Trad. din italienește de P. Robescu.

Poveștile luni.

De Gh. D. Mugur.

IV.

Toată ziua cetisem la Cluny, pagini viforoase din Istoria Franței și seara eșisem pe chei în vechiul burg al florilor.

Sena curgea Sombră și obosită, ca un savant cărunt care coboară din Sorbona pe ulița Saint Jacques cu o carte veche la subțioară.

Cheul Senei e o grădină aici. Un popor de flori printre cari se strecoară visând un bătrân parisian, un poet, un pictor, un uvrier, un student sărac, o amantă, Parisul liric.

Din România.

Moartea lui Gr. Ventura. A murit decanul presei române!

Grigore Ventura, vechiul și mult cunoscutul ziarist a murit aseară la orele 8, în modesta-i cuintă din str. Academiei. În ultimele clipe era lângă el d. Paul Ventura, nepotul său, d. Beran, dela ziarul »La Roumaine« și d. G. C. Metaxa, ziarist care a veghiat tot timpul cât defunctul azi a fost bolnav.

Grigore Ventura a murit de infecție provenită din gangrenă diabetică.

De Marți seara își pierduse cunoștințele.

Născut la 26 Iunie 1840, Ventura moare în vârstă de 69 ani.

Cu Grigore Ventura nu moare numai un ziarist și un scriitor dramatic, ci pierde una dintre cele mai originale figuri ale țării. Bătrânul ziarist care dispăre, sărac și izolat, a fost pe vremuri un om bogat și bogat prin naștere și căsătorie cu multe din vechile familii boereste ale țării.

După ce a studiat dreptul la Berlin s'a înapoiat în țară și s'a ocupat cu agricultura, iar la 1871 a fost ales deputat.

În presă a intrat dela 1866 luna August, în care a rămas până în anul trecut, când slăbirea vederii l'a silit să nu mai scrie.

A colaborat pe vremuri la ziarele: »Trompeta Ca-paților«, »Ziua«, »Presă«, »Adevărul«, »Român liberă«, »Timpul«, »L'Independance Roumaine«, »Epoca«, »Națiunea«, »Românul«, »Journal de Bukarest« și în timpul din urmă la »Conserva-torul«.

În presă prefera să se ocupe cu chestiunile de politică externă, militare, teatrale și muzicale, dar nu neglija nici politica internă.

Avea o cultură aleasă literară și artistică. Pentru teatru a scris piesele »Cămătarul«, »Copila din flori«, »Marcela«, »Traian și Andrada« și celebra revistă eroică »Curcanii« care s'a dat atâtea timp pe scena Teatrului Național.

Compozitor muzical, Ventura are numeroase opuri, dar a rămas foarte cunoscută romanța »Doi ochi am iubit«.

De un an Ventura era pensionarul Sindicatului ziaristilor, al acelei instituții pentru care el a avut multă dragoste și încredere.

În urma lui rămâne, în linie directă, d-șoara Marioara Ventura, cunoscuta artistă parisiană.

Sindicatul ziaristilor va îngriji de înmormântarea rămășițelor lui Ventura, care se va face azi Sâmbătă.

O plimbare de seară pe cheul acesta între Pont Saint-Louis și între turnul teroarei dela Conciergerie, are ceva din profundul versurilor lui Coppée.

Visam.

Clopoțele dela Notre Dame cântau un imn de convertire ateilor dela Sorbona și luna ca o aureolă catolică își tremura paingenișul de rază asupra Parisului transfigurat.

Pe puntea dela Arcole, bălaia nopții Doamnă îmi spuse o poveste.

— Multe seri de-arîndul, începu ea, am urmărit pe un biet băiețuș, care cutriera Parisul cu o vioară la subțioară.

Desculț, cu capul gol, într'o hăinuță ruptă, cu obrăjii ca ceara, cu buzele vinete, flămând, orfar, o umbră de copil cerșia din vioară pe podun, pe uliți, în pragul caselor, la porțile catedralelor trăind din dărnicia celor săraci. Tot săracii au inimă. Numai ei înțeleg și simt puterea cea mare a simpatiei omenești. Isus a venit pe lume în mijlocul lor.

Noaptea, copilul acesta al suferinței, dormia sub punți, prin ganguri de palate, pe pietre, prin grădini, în firidele turnurilor, prin pomi, ori în dosul unui sfinx din Luvru.

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY“

Kristály gözmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinările sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimită porto-franco. —

Primul ministru d. I. Brătianu despre vizita dela Sinaia.

Primul-ministru al României d. I. Brătianu s'a exprimat unui ziarist din Viena în modul următor asupra vizitei prințului moștenitor Francisc Ferdinand la Sinaia.

Am fost cu toții plini de mare bucurie pentru vizita A. S. I. a arhiducelui Francisc Ferdinand. Prin ea prietenia intimă dintre România și Austro-Ungaria și mai ales dintre cele două dinastii a fost din nou în fața lumii întregi documentată, și a căpătat prin vizita asta o nouă garanție pentru viitor. Nu este poate nici un român care să nu recunoască și să nu aprecieze deplin însemnătatea acestei vizite și să nu aibă mare bucurie, căci în inima fiecărui român dorința e vie ca să trăim cu monarhia Habsburgică într'un raport de statornică prietenie, o dorință care știm că e împărtășită și dincolo de graniță. Sunt doară și economicește și politicește atâtea interese comune, încât și atunci când prin unele incidente s'ar ivi o perturbare trecătoare în raportul acesta prietenesc, ar trebui în curând să ne regăsim iarăși în vechea prietenie.

Cu atât mai măhnitor a fost că printr'un reportaj fals și veninos s'au făcut discuții asupra vizitei prințului de coroană cari de sigur n'au servit să promoveze pacea internațională. Noroc că de-aici s'a putut imediat semnala ne-exactitatea incidentelor anunțate. Avem aici o pildă cum știri greșite și speculând numai la senzație neliniștesc opinia publică și provoacă o zăpăceală generală.

A trebuit să simțim asta, așa bunăoară acum doi ani cu prilejul răscoalelor țărănești despre cari presa străină a răspândit știrile cele mai absurde. A trebuit să treacă mult timp până s'a dat crezare informațiilor exacte, căci ele se deosebeau prea mult de știrile senzaționale fabricate fără scrupul. De data asta însă neliniștea a fost de scurtă durată, dar ea ar trebui evitată cu totul.

M. Sa regele Carol, precum și arhiducele Francisc Ferdinand au fost adânc măhniti pentru aceasta notă discordantă și dacă s'au liniștit, se datorește, nu numai faptului că în Ungaria lumea s'a încredințat de neexactitatea șvonurilor, ci și faptului, că personalitatea amabilă și totuși serioasă a arhiducelui Francisc Ferdinand și amabilitatea augustei sale soții au lăsat o impresie extraordinar de favorabilă și de traianică.

Situația politică în Grecia.

Interviewul corespondentului »Tribunei« cu publicistul grec dr. Cleantes Nicolaides.

Situația politică este iarăși turbure în Grecia. Pe lângă chestia cretană, care cu toată intervenția puterilor protectoare poate duce dintr'o zi în alta la un războiu cu Turcia, mai avem și complicațiile interne, demisia cabinetului Theotokis, provocată de conjurație ofițerească și venirea cabinetului Rhalys.

Pentru a putea informa pe cititorii noștri asupra situației, m'am adresat cunoscutului publicist Dr. Kleantes Nikolaides rugându-l să-mi dea oare-cari informații asupra situației.

Kleantes Nikolaides este un vechiu gazetar grec, care de 30 de ani trăiește în Germania și Austria, ca corespondent al mai multor ziare din Constantinopol și Atena.

Trebuie să recunosc, înainte de-a trece la fondul convorbirii, că d. Nicolaides nu poate fi tocmai obiectiv în cele ce spune. D-sa este foarte conservator din fire și adversar al ori cărei mișcări populare, prin urmare și al actualei mișcări din Grecia. D-sa cunoaște însă chestia în amănunțime și de aceea cred că spusele d-sale vor interesa cititorii.

— Retragerea lui Teotokis dovedește că participarea ofițerilor la mișcarea nemulțumiților a putut aduce cu sine rezultate mari. În general, mișcarea de azi are multe puncte asemănătoare cu aceea din 1897, care a dus la războiul turco grec. Atuncea se constituise o »societate națională«, care lucra în secret, ațâța ofițerii tineri și teroriza parlamentul până când a împins țara la acel războiu nepregătit nici din punct de vedere diplomatic, nici din cel militar. Când apoi înfrângerea a dezmeticit lumea, s'a început să se caute vinovații. Președintele »societății naționale«, fostul

primar al Atenei Melas și un bancher, casierul ei, au murit atunci aproape în acelaș timp de apoplexie, luând cu sine în groapă secretul asupra adevăraților provocatori ai mișcării.

Astăzi, mișcarea nu-și spune națională, ci »social reformatoare«; nu există nici în Grecia, nici în Creta, nici în Turcia un singur om serios care să dorească războiul cu Turcia. Toțuși în Atena iar avem de vre-o câteva luni un comitet secret. Printre comercianți s'a iscat o mișcare, pretextând ca scop îmbunătățirea situației comercianților; când însă regele primi o deputație a acestei societăți, ea nu ceru reforma pentru comercianți, ci... o schimbare radicală a sistemului de guvernământ.

În acelaș chip s'a constituit un comitet al meseriașilor și un club studentesc, apoi s'au adresat sub ofițerilor, cari au fost organizați pentru lupta politică și acuma acelaș lucru a reușit cu ofițerii tineri.

Întreaga campanie a fost organizată de avocatul Esling și de un oareș care Philaretos. Primul se trage dintr'o familie imigrată din Bavaria, sub regele Otto, al doilea este un fost deputat al districtului Volo și a publicat înainte de ultimul războiu scrieri antidinastice, pentru a obliga pe rege să se supună voinței societății naționale.

Prin faptul că acelaș domn are un rol și în actuala mișcare se poate crede înrudirea ei cu cea din 1897. Cuvântul de ordine al mișcării este că toate chestiile externe trebuie să rămâie pe planul al II-lea față de cele interne. Să se dea guvernul unor oameni noi; acesta să suspende parlamentul și să convoace o adunare națională, să reorganizeze armata și marina și să întrebunțeze toate mijloacele disponibile numai pentru reforme interne.

Aceste cereri sunt însă în contradicție directă cu alte pretenții ale nemulțumiților. Astfel, trai deunăzi, tot ei cereau președintelui mișcării naționale din Creta să vie la Atena și să se proclame dictator al Greciei!

— Dar mișcarea în armată?

— La început au fost ațâțați sub-ofițerii și acuma ofițerii subalterni contra celor superiori și a comandamentului armatei. Trebuie însă să constat că adunarea ce s'a ținut nu de mult în casa locotenentului Hațimichalis n'a avut caracterul unui pronunțament. Ziarele mișcării spun că au luat parte 470 ofițeri după unele, 300 după altele și 150 iar după altele. De fapt au luat parte cel mult 40 ofițeri și a doua zi Hațimichalis și alți participanți au declarat în public că e departe de ei ideea de a se amesteca în politică.

Oamenii ordinii îl goniau izbindu l, paznicii îl băteau, bețivii îi spargeau paharele în cap, ștregarii îl trânteau cu dinții de pietre, luntrașii îl cufundau în apă, sacristanii nu-l lăsau să se roage.

Intr'o seară, vrând să sărute ghimpii de pe fruntea lui Hristos, mâna unui păcătos îl infipse cu buzele în spini și pe chipul chinat al Mântuitorului înfloriră stropi de sânge nevinovat.

Altă dată se piti la Luxemburg în muzeu și îndui soarta micului Mozart turnat din bronz, care și potrivește vioara din strune și râde unei fete dintr'un tablou. Ar fi vrut să fie ca el: o statuă. Ele cel puțin au palate de odihnă și oamenii le admiră pentrucă n'au suferit.

Pretutindeni îl urmăreau.

Intorceam ochii dela o fericire, numai ca să-i duc o rază de simpatie micului pleban care tremura de foame și de frig sub punțile umede ale Senei, în vreme ce femeile fără carne și idoli asirieni se odihneau în vechile săli regeste ale Luvrului.

Pentru cine n'au plâns strunele lui înfrigate! Ochii lui, cui n'au cerut o rază de îndurare! Inima și lăcrămile lui zăceau în strunele vioarei. O tragedie întreagă în viforul rapsodiilor lui.

A plâns ziua și noaptea, s'a rugat de oameni, s'a rugat de pietre.

A cântat mormintelor, umbrelor trecătoare, fericților, căpșorului frumos dela mansardă, fetiței care lucra sub lampa dela geam, Crăciunului viforos, zeițelor de piatră, rândunelelor cari veniau cu soare, florilor cari ningeau peste el în jurul iazului dela Chaumont, frunzelor vestele cari cădeau toamna pe cheurile melancolice ale Senei, stelelor, cerului de marmură, acestui univers rece și mut...

Intr'o seară sfârșit de oboseală, flămând, gol și flagelat ca martirii din Biblie, intră la Notre Dame în domă, furișat printr'o grilă deschisă.

Picioarele de abia îl țineau. Smerit ca sfinții lui Alonzo Cane, cu lacrimi în ochi, covârșit de durere se târi ca un rănit în fața Madonei de piatră, care din veacul al 15-lea ascultă acolo tânguiriile și credința celor slabi.

La picioarele statuei se usca un mănunchiu de trandafiri; deasupra ardea o candelă și prin pânjeniișul domei se strecura lumina vânăta a razelor mele.

Micul plebeu Ingenunchia lângă grila Madonei, își lăsă capul pe vioară și începu să cânte din strune un plângător »Indură-te«.

Atunci... atunci Madona Parisului se mișcă de pe soclu și plină de lumină, cobori jos, deschise grila și atinse pe creștet trupul istovit al micului cerșetor care încremenise cu mâna pe vioară.

Pale pripite de nori fugărind asupra Parisului învălu domă și misterul Madonei. Nu mai văzui nimic.

În aceeași noapte însă, călugărul de pază târându-și fânarul de-alungul grilelor cu cardinali și regi, găsi un copilaș la picioarele Madonei de piatră. Lângă el o vioară veche.

Era mort.

Madona iertătoare, se îndurase de el.

Contra pistruielor și alunițelor

să folosiți

Crema și săpunul de lapte benzoe

original a lui KÁRPÁTI,

fiind unicul cosmetic ideal pentru mâni și față. În câteva zile depărtează pistruiile și toată necurătenia pielii. Comandele de 6 doze se expediază franco. Se poate căpăta dela preparatorul **Kárpáti János farmacist în Arad, Boros-Béni-tér Nr. 15**; precum și dela drogueriile și parfumeriile din Arad. Magazin principal în Budapesta: farmacia Török József Király-utca Nr. 12.

Să nu folosiți și să nu primiți numai cremă de lapte benzoe a lui Kárpáti, prețul 1 cor și săpun de lapte benzoe, prețul 70 fil. Să vă păziți de imitațiuni!

Programul publicat de ziare a fost caracterizat de ei ca un product a fantaziei.

Totuși nu pot nega că aceste incidente au importanță, cu atât mai mult cu cât mișcarea s'a întins și în garnizoanele de provincie. Ori cum ar fi această mișcare, orice nume i-s'ar da și orice program ar avea, un lucru e sigur: In ce privește lupta contra situației privilegiate a principilor regali, imensa majoritate a oțiterilor e în deplin acord.

— Cari credeți că vor fi rezultatele venirii la putere a lui Rhallys?

— Cred că vor fi foarte satisfăcătoare. In ce privește mișcarea de care am vorbit, de sigur că ea se va reduce mult grație venirii noului regim. Astfel de mișcări sunt de obicei alimentate de nemulțămii rămași în afară de budget. Cu ocazia schimbării guvernului, aceștia capătă tot felul de funcționar și astfel mișcarea se reduce mult.

In chestia cretană de asemenea cred că venirea la putere a lui Rhallys trebuie salutată cu bucurie, deoarece el este partizan al împăcării cu Turcia, așa că din partea lui ne putem mai ușor aștepta să ajungă la o împăcare decât Theotokis.

Totul deprinde însă de modul cum se va împăca cu parlamentul în care n'are de cât vre-o 40 partizani din peste 200 deputați.

— Dar împăcarea cu România? Probabil că se va face mai greu, având în vedere că Rhallys e acela care a provocat ruptura.

— Impăcarea cu România nu este acum la ordinea zilei, când suntem într'o situație așa de grea. Dar acum prin introducerea constituției în Turcia motivul principal de discordie a dispărut, cred că dacă România ar face primul pas spre împăcare, Rhallys n'ar refuza să primească mâna ce i s'ar întinde. Să facă însă el primul pas, nu cred.

D. Nicolaidis crede și acumă că în conflictul greco-român, dreptatea e de partea grecilor. Să-l conving de contrariul, am renunțat de mult.

Scrisori din Paris.

— Corespondență particulară. —

Căderea ministerului.

Fără ca nimeni să se aștepte — nici publicul, nici deputații, nici miniștrii și nici însuși președintele Republicei — ministerul Clemenceau a căzut. Într'o discuție personală a președintelui consiliului, cu deputatul Delcassé, cel dintâi a sfârșit nervos, părăsind incinta camerei. Acest semnal a fost îndeajuns, ca toți deputații și publicul aflător acolo, să prevadă imediata demisie a cabinetului.

Interwievat, Clémenceau a spus că nu ministerul, ci el însuși a fost răsturnat.

»Dacă d. Fallières ține seamă de acest lucru, nu va înlocui pe nici-unul din ceilalți miniștrii, ci numai pe mine. Dacă se va face altfel de politică, decât cea urmărită până acum, nu va fi bine. Și ceea ce mă mângăie, e faptul că numai cu politica mea să mai poate governa«.

Clemenceau a recomandat pe colegul său Briand, președintelui republicei. Fallières însă nu s'a hotărât pe cine să însărcineze cu formarea cabinetului. El a rugat pe miniștrii să-și ocupe locurile până la înlocuire și a chemat la Eliseu pe șefii fracțiunilor politice, ca să se înțeleagă cu dânșii.

Până la formarea noului cabinet, presa discută

trecutul ministerului care guvernează de trei ani în Franța.

«Paris Journal» crede că n'a fost ceea ce se numește »o cădere«. E o plecare voluntară. Probă e că noul cabinet nu va putea să adopte și să urmeze decât o politică identică.

Majoritatea celorlalte ziare însă — toate rivale lui Clemenceau — au coloane întregi de injurii și de ironii la adresa fostului prim-ministru.

Astfel, »Ganlois« spune, între altele:

»D. Clemenceau a făcut, în cei trei ani ai săi de minister, cel mai mare rău Franței.

El a introdus socialismul și anarhia în guvern, făcându-și colaboratori pe domnii Viviani și Briand, cari în schimb, nu i-au adus nici o forță.

A compromis toate interesele Franței, introducând pe d. Caillaux care ne-a costat miliarde.

A enervat patriotismul, a descurajat speranțele, a stins orice ideal. Odată împlinită nenorocita lui sarcină, se retrage. Dar răul rămâne«.

»Le Rappel« scrie:

»D. Delcassé, răsturnând de pe soclul său de carton pe dictatorul care pretindea se impună Franței diletantismul său incoherent, a adus un serviciu mai mult radicalismului, Republicii și Patriei«.

Deputatul socialist Jaurès, care a contribuit mult la slăbirea puterii lui Clemenceau a exclamat a doua zi după demisie:

»D. Clemenceau a comis aseară o adevărată nebunie. Gestul său a fost relevarea unei impulsivități într'adevăr periculoase.

A spune că dacă nu s'a făcut războiul în 1904, aceasta provine din cauză că armata și marina noastră nu erau în stare, — însemnează a deștepta în mod stupid susceptibilitățile străinătății; și de ce? Ca să-și servească ura personală împotriva dlui Delcassé! Toate actele sale au fost acte de brutalitate. Și din fericire, acesta din urmă n'a prins. Cu d. Clemenceau dispăre un om periculos țării«.

...Așa spun însă numai adversarii marelui politician. Clemenceau a fost pentru Franța omul de care ea avea nevoie. Demisia lui a surprins pe președintele Republicei, care i a mulțumit călduros pentru serviciile aduse Franței, în timpul celor trei ani ai săi de guvernământ.

Personalitatea învinsului de zilele trecute, în afară de calitățile sale de om de stat, e remarcabilă prin scepticismul și ironia care nu i-au lipsit niciodată.

Niciodată Clemenceau n'a fost grav și nu s'a bătut cu pumnul în piept. Ascuțit, salvând o situație cu o vorbă de spirit, el a rămas așa și după cădere.

A doua zi după demisie, un ziarist s'a apropiat să-l interwieveze. Clemenceau s'a ferit, departându-se:

— N'am nimic de spus... nimic... nimic... nimic...

Apoi, cu un surâs fin:

— Și dacă e vorba de un articol, las' că-l fac eu: am destulă vreme acumă!..

Din Roma.

— Corespondență specială a «Tribunei». —

Vara.

A trebuit mult, până să vie adevărata vară în Roma. Până acum timpul a fost tot cam îndoișor: ploii repețite inundau stradele cu apă, și acoperău cerul cu stratul gros al norilor cenușii plini de electricitate, ținând admosfera tot răcoroasă. Acum însă, la trei zile, căldura s'a deslănțuit peste Roma și arde soarele săgetând foc peste oraș, pe când cerul de un albastru de cristal vine se destinde enorm și maiestos peste Cetatea Eternă în toată splendoarea pură de cer italian.

Este cald. Lumea umblă încet, în lungul palatelor înalte, cercând umbra, doar piețele, acele piețe atât de vaste ale Romei, sunt ca o problemă pentru pictorul ce trebuie să treacă dintr-o parte într'alta, prin ploaia de foc a soarelui, fără un pic de umbră.

Dela douăsprezece până pe la trei după amiază Roma este aproape pustie; aproape toți stau în casă, ascunși de căldură, numai slujbașii trezleneși și plictisiți, ducând cu ei în birouri greutatea zilei calde și săla unei slujbe impuse și plătită rău.

Vânzătorii ambulanți nu mai umblă pe strade în ușile prăvăliilor negustorii dorm pe scaune la colțurile stradelor și 'n umbra arborilor din câte o piață binecuvântată, birjarii dorm tranșiți în trăsuri, pe când caii, cu găturile întinse cu botul aproape atingând pământul, dorm d'ampiciorele, așteptând în van *il forestiere* (streinul care nu mai vine).

Căci cu venirea verei, streinii se duc. Rare ori mai întâlnești pe stradele Romei nutra bătoasă a englezului lung și ras la mustăți, sau statură îndesată și pătrată a neamțului blond.

Mai încolo însă, vin americanii. Stagiunea americanilor la Roma este sfârșitul lui Iulie și August și în acest timp, se vor vedea iar pe stradele Romei șiruri lungi de trăsuri cari poartă în sus și în jos societăți numeroase americane venite de dincolo de ocean să vadă minunile Romei și ruinele mohorite ale clădirilor și zidurilor cari au scris istoria Europei...

Cu venirea căldurei, din Roma au plecat deputații. S'a'nchis Camera, și puțin a lipsit să nu se închidă și consiliul de miniștrii, căci guvernul actual al lui Giolitti a trecut printr'o criză, care era cât p'aci să-i coste existența.

Ministrul de justiție demisionase, din cauza unor neînțelegeri pentru alegeri, cu primul ministru. A trebuit să intervie toți ceilalți miniștrii și chiar Giolitti în persoană să se roage de Orlando să-i retragă demisia. De bine de rău, criza se aplanase, când se produse în cameră scandalul, cu impresiunea căruia s'a închis parlamentul.

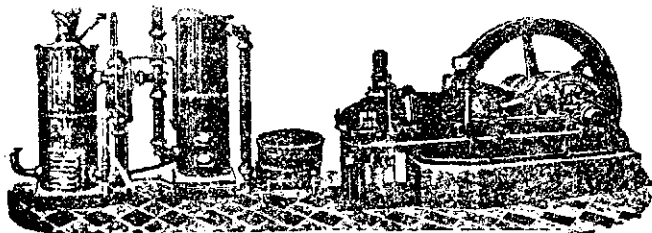
Scandalul în Camera italiană.

S'a produs astfel: se discuta un proiect de lege, pentru convențiunile maritime, adică, un proiect care regulează serviciul poștal, serviciul de pasageri și serviciul de mărfuri ce se face pe apă, atât între orașele italiene, cât și între Italia și toate celelalte țări din lume.

Până acum, acest serviciu îl făceau mai multe societăți de navigație: *Lloyd Sabando, la Veloce, Società Italiana di Navigazione*, etc. Cu noul proiect, guvernul voia să ia concesiunea acestor societăți și să o dea uneia singură: *Lloyd Italiano*.

Discuția în cameră a fost aprinsă, și dintre deputații cari au vorbit cu multă vehemență contra guvernului, deputatul socialist Colajanni, a zis textual, adresându-se băncii ministeriale: »Pe Nasì l-a condamnat pentru un fleac, pe când alte persoane ar trebui să stea la ocnă«.

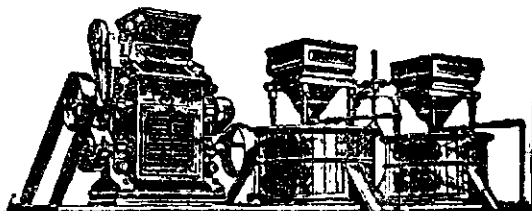
Atunci a izbucnit scandalul. Ministrul poștelor și telegrafelor Schauzer s'a sculat după bancă și s'a năpustit spre Colajanni să-l bată. Deputații

Motoare de gaz aerian, de încălzit cu cărbuni de lemn, cocs și cărbuni buni, cel mai puțin mijloc, fără fum, miros și pericol.

Consumarea pe oră de 0'8—2 fileri și putere de un cal. Motoare de benzină și locomobile de benzină cu cele mai favorabile condiții de plată și cu garanția cea mai mare.

Construire de moară după sistemul cel mai bun. TIVADAR HOFFMANN Inginer mehanic antreprenor de clădiri de moară, în (Szedged) Seghedin.

portărei s'au repezit la Schauer să-l oprească; ministrul se sbătea, se lupta ca să ajungă la Colajanni, până ce a căzut pe bancă, fără ha-nă care rămăsese în mâinile celor ce-l țineau — chin și aproape leșinat.

Scandalul a fost enorm. S'au schimbat vorbe, și insulte, între opoziție și majoritate, iar două zi, Colajanni a zis în cameră, că vorbele le-a pronunțat ieri nu se adresau persoanei private a miniștrilor, ci persoanei lor politice.

O scuză, care de bine de rău a fost primită; dar guvernul, a fost silit să-și retragă proiectul de lege, cu scuza că-l va prezenta la toamnă modificat.

Oricum, dar situația guvernului este mult îndruncată și aproape toți socotesc guvernul pe duc, un guvern fantasmă.

Balonul fantasmă.

Fantasmă, dar nu ca balonul fantasmă ce s'a văzut săptămâna trecută la Neapol, și care s'a arătat și a dispărut într'un mod așa de curios. Iată faptul, în simplitatea întâmplării, și fără nici un comentariu:

Săptămâna trecută, într'o seară pe 'nmurgit, s'a văzut ieșind din nori și scoborându-se încet, un mare balon sferic.

Lumea se uita curioasă la el, cu atât mai mult, cu cât balonul se cobora încet, căzând lin spre mare. Cu binocluri și ochiane, s'au văzut două persoane în nacelă. Seara cădea din ce în ce mai neagră, umbrele nopții acopereau din ce în ce marea. Dela căpetenia portului și delo Arsenalul Marinei, se văzuse balonul, și fusese privit cu curiozitate.

Pe măsură ce noaptea venea, balonul se lăsa tot mai jos, și deodată, s'a auzit un sgomot surd, ca al unui corp mare și greu ce cade în apă.

O nenorocire! Acesta a fost gândul tuturor cari asistaseră și auziseră sgomotul căderii.

Căpitanul Portului și Arsenalul Marinei, amândouă în același timp, au trimis una un remorcher alta un torpilor, în căutarea balonului.

Cu toată bunăvoința ofițerilor și marinarilor, până în zorii zilei nu s'a dat nici de urma balonului, nici de a celor două persoane cari se văzuseră în nacelă.

A doua zi, pe lumină, au început din nou cercetările: nimic. S'au interogat toți barcagii, s'a cutrierat marea în lung și în lat, pe o mare întindere la locul unde căzuse balonul: nimic. Și totuși, balonul a fost văzut de multe persoane, de căpitanie portului și de Arsenalul Marinei, ba chiar au auzit și sgomotul căderii în apă.

Ce s'o fi întâmplat? Cum o fi dispărut și balonul, și persoanele din el? Cine erau?
Mister. *Coresp.*

Răspunsul ziariștilor unguri la adresa ziariștilor francezi.

Sindicatul ziariștilor unguri a deliberat ieri asupra adresei ziariștilor francezi. La clubul »Otthon« al ziariștilor unguri s'au adunat reprezentanții tuturor ziarelor ungurești din Budapesta. Precum era de așteptat, ziariștii unguri au declarat că nu sunt dispuși a reprobă procesul dela Agram. Se putea de altfel ca slugile gras plătite ale d-lor Wekerle și *tutti quanti* să desmintă pe stăpânul lor?

Nu ne ocupăm de argumentația ziariștilor din Budapesta. Protestăm însă împotriva minciunii ce se spune în răspunsul acesta, precumcă presa ungurească a apărat totdeauna libertatea presei și a gândirii. Asta-i o minciună sfruntată. Dovadă »Calvarul« nostru care a luat naștere în mare parte tocmai prin faptul că presa ungurească strigă necontenit la procuror împotriva noastră. *Oare nu ar fi bine ca ziariștii ro-*

mâni să aducă asta la cunoștința sindicatului presei din Paris, desmintind afirmația sindicatului unguresc?

Iată rezumatul răspunsului:

După propunerea dlui *Rákosi Jenő*, directorul ziarului »Budapesti Hirlap« sindicatul din Budapesta a adoptat un răspuns în care se spune că *libertatea gândirii și a presei* este premisa pentru libertatea culturii universale și pentru libertatea popoarelor; în siguranța și garanția ei scriitorii unguri sunt solidari cu toți ziariștii lumii publice. Trecutul presei ungurești este plin de pîde strălucite a luptelor pentru libertatea presei, lupte pe cari ziariștii, ziarele și presa întreagă le-au purtat în mod solidar contra unor atacuri neserioase.

Privitor la cazul procesului din Agram, ziariștii unguri declară cu fariseism că intervenția lor ar fi socotită în Croația ca o jignire a autonomiei croate și ar provoca o furtună de indignare dacă ar căuta să influențeze cursul unui proces în curs.

Dacă ei ar interveni, zic ziariștii unguri, ar comite un atentat la independența judecătorească și dacă acuzații dela Agram ar fi condamnați, rezultatul final li poate desmînti.

Ungaria nu asuprește popoarele și dacă adresa ziariștilor francezi ar porni din bănuiala contrară, ziariștii unguri resping acuza asta, căci opinia publică ungurească a combătut și condamnă orice volnicie, și asuprire a altor rase.

Din Străinătate.

Proiectul conferinței balcanice tot mai există. »Daily Graphic« din Londra publică știrea că proiectul conferinței balcanice există și acum. El continuă de a crea oare-cari dificultăți în privința înțelegerii definitive asupra chestiunii Bosniei. Austria ceruse ca recunoașterea anexării să se facă prin schimb de note. Anglia s'a opus, spunând că acest procedeu ar necesita prea mult timp. Ea a propus în schimb ca fiecare guvern să-și facă declarațiunea sa printr'un împuternicit special, iar aceste declarațiuni să servească ca bază pentru modificarea tratatului dela Berlin.

În această privință se urmează acum tratative între cabinetele marilor puteri.

Amnestia generală în Turcia. Cu ocazia sărbătoarei de ieri, aniversara inaugurării constituției, sultanul a amnestiat toate persoanele implicate în evenimentele dela 13 Aprilie și neurmărite până acum. A grațiat 5 condamnați la moarte, dintre cari un armean.

Tribunalele de război vor fi menținute însă.

Turcia în sărbătoare. Aniversara restaurării constituției a fost sărbătorită cu multă însuflețire și solemnitate în Turcia întreagă și cu osăbire la Constantinopol. Orașul a fost pavozat, clădirile publice decorate fastuos. Sultantul a trecut în revistă trupele victorioase, pe platoul unei ridicături, unde sunt îngropați soldații căzuți la intrarea trupelor junilor turci în Constantinopol. Au luat parte la serbări principii casei domnitoare, reprezentanții legațiunilor, senatorii și deputații, autoritățile civile și militare deputațiunile orașelor din provincie și cetățeni de toate naționalitățile. Sultanului i-s'au făcut entusiaste ovații. Seara orașul a fost iluminat. Aniversara restaurării constituției a fost sărbătorită cu însuflețire și în provincie.

D. Briand prim-ministru în Franța. D. Léon Bourgeois refuzând formarea cabinetului, d. Fallières a însărcinat pe d. Aristide Briand cu formarea noului cabinet francez. D. Briand socialist a fost ministru de instrucție și de justiție sub președinția dlui Clemenceau. D. Briand a început tratativele cu șefii politici pentru compunerea noului cabinet.

Expozeul ministrului de externe al Angliei. În ședința de aseară a camerei deputaților, secretarul de externe, d. Grey, a rostit un mare expozeu asupra politicii externe a Marelui Britanii. Declarațiunile dlui Grey au fost provocate de discursurile deputaților Dilke și Henderson. Dilke a detestat cu violență atitudinea guvernului în chestiunea anexiunii Bosniei, iar Henderson a cerut în numele partidului muncitorilor să se suprimă cheltuielile înscrise în budget pentru sărbătoreasca primire a țarului. În cursul vorbirii sale Henderson a atacat mai de multe ori sistemul dominant din Rusia.

D. Grey, răspunzând deputatului Dilke, a spus că, aplanarea pacifică a conflictului austro-sărb, este a se socoti între cele mai mari succese ale diplomației. Expune apoi bunele relațiuni ale guvernului cu Austro-Ungaria și își exprimă dorința de a menține și în viitor intacte aceste bune relațiuni. Respinge atacurile deputatului Henderson, și constată, că a supune criticei parlamentare și a detesta stările interne ale unei țări străine, însemnează a ataca însăși țara aceea. Ia apoi în apărare pe țarul și învoacă faptul, că țarul Nicolae a fost acela, care a dat constituție Rusiei.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 24 Iulie n. 1909.

— **Daruri pentru biserica românească din Viena.** Societatea pentru înființarea unei parohii și clădirea unei biserici române la Viena a căpătat zilele acestea câteva donații importante și anume dela societatea *Albina* 1000 cor., dela d. Sava Șomănescu 1000 cor. și dela Banca Națională a României 2000 de lei.

E de sperat că aceste donațiuni vor găsi numeroși imitatori.

— **Doi români promovați la universitatea din Viena.** Ieri a avut loc, în sala de festivități a universității, promoțiunea a doi studenți în medicină români d. *Nerva Dregan* din Sebeș (Ardeal) și d. *Romulus Petric* din Sibiu.

— **Accidentul principesei Măria.** A. S. R. principesa Măria a avut ieri un mic accident. Călărind cu principesa Elisabeta, calul A. S. Regale s'a ridicat de-odată în sus și a asvârlit jos pe principesa moștenitoare, care din fericire n'a suferit nimic din acest accident.

— **Preot mergând la sfânta cuminecătură — deținut de jandarmi.** Subt acest titlu »Drapelul« din Lugoj comunică următoarele: Preotul Aurel Spătan, din comuna Sacul, a fost chemat Duminecă în 5 l. c. noaptea la 12 ore să cuminece un credincios. Plecând cu omul, care venise după dânsul, înaintea bisericii au fost amândoi deținuți și conduși de un jandarm, afirmative Elesdi, la casa comunală și d'acolo la cazarmă, fiind insultați »cu cele mai grosolane și originale injurături cocișești«. Toate capacitățile, că are să-și îplinească o funcție de preot, n'au folosit nimic. S'a făcut arătare.

Telefon nr. 467.

KARDOS GYULA

cea mai mare fabrică de trăsuri sudungară

Temesvár-Gyárvaros, Háromkirály-ut 14. (Casa proprie.)

Mare magazin de trăsuri noi și folosite.

Pregătesc lucruri de fierar, rotar, șelar, de lustruit și orice reparări de bransa aceasta, cu prețurile cele mai moderate.

Preț curent, gratis și franco. Tot aici se mai pot căpăta omnibuse pentru 6 persoane cară funebre, felurite căruțe »landaner« cu prețuri moderate.

— **Adunarea »Asociației» secția Abrud-Câmpeni.** Onorații membrii »Asociației pentru literatură română și cultura poporului român» din secția Abrud-Câmpeni, precum și toți sprijinatorii cauzei culturale se invită a participa la adunarea cercuală ce se va ținea Duminică la 1 August n. 1909 la 11 ore a. m. în comuna Bucium-Șasa. Programul: 1. Participarea la serviciul divin. 2. Deschiderea adunării cercuale. 3. Raportul despre activitatea comitetului cercual, raportul casierului și stabilirea bugetului pe anul 1909/1910. 4. Alegerea unei comisii pentru încasarea taxelor și pentru înscrierea de membrii noi. 5. Disertațiuni populare, cari trebuie prezentate președintelui cu 6 zile înainte de adunare. 6. Propuneri făcute conform statutelor. 7. Alegerea a 2 delegați pentru adunarea generală a »Asociației». 8. Verificarea procesului și încheierea adunării. Din sețința comitetului cercual, ținută la 28 Iunie 1909. *Romul Furdul*, direct. desp. *Demetriu Goia*, secret. desp.

— **Aniversarea de tristă amintire.** Miercuri, s'au împlinit 67 ani dela groaznicul incendiu, care în ziua de Sf. Martir Procopie, 8/21 Iulie 1842, a pustit o mare parte a Lugojului românesc. Ambele biserici gr.-or. române — scrie »Drapelul» — au ars până în temelii, cea nouă, care în toată splendoarea intrupării sale e de perfecție artistică stăpâna pe atunci întreg orașul cu cele două turnuri de aramă înc'odată așa de înalte ca acum, și cu ea biserica veche, biserica Sf. Nicolae, care și atunci ca și acum, era, amintitoare vremurilor de mult trecute, în cari trăiseră strămoșii lugojenilor de azi. Imprejurul casei orașului și a bisericilor arseră încă 298 de case, încunjurate de disperarea locuitorilor, a căror locuințe și recolte au trecut în cenușe. Păreții afumați și cojiți, picturile prelinse de flăcări și fum ale bisericii noastre ne povestesc încă și azi de pustiirile elementului, care în urmarea legilor a cauzat această catastrofă. Urmările ei și azi le simțim.

— **Dhingra osândit la moarte.** Se telegrafiază din Londra: Studentul indic *Dhingra*, care — după cum cetitorii noștri își amintesc — a ucis la 1 Iulie pe colonelul *Curzon*, pentru a răzbuna nelegiuirile ce săvârșesc englezii față de frații săi inzi, a fost declarat vinovat și osândit la moarte. După cetirea sentinței, Dhingra, adresându-se către judecătorii săi, a zis:

— Sunt fericit, că mi-s'a hărăzit norocul să pot muri pentru nefericita mea țară.

— **A 16-ainsoțire de credit sistem »Raiffeisen» în comitatul Sibiu.** Din Cornățel primim îmbucurătoare știre, că drept efect al adunării generale, ținute de Reuniunea română agricolă sibiană în iarna trecută acolo și la stăruința vrednicului paroh Gheorghe Simplăcean și cu concursul secretarului Reuniunii, a dlui V. Tordășianu, s'a înființat în Cornățel cu 60 membri o însoțire de credit Raiffeisen. Statutele fiind aprobate de tribunalul r. din Sibiu, însoțirea își începe zilele aceste activitatea binefăcătoare.

— **Bucura Dumbravă**, pseudonimul dsoarei Reculici, autoarea romanului bine primit »Haiducul», scrie acum o urmare a acestui roman sub titlul »Pandurul». Dna Eliza Brătianu, soția dlui ministru prezident, se ocupă cu traducerea în limba română a romanului »Pandurul».

Concerte, petreceri.

Tinerimea studiosă din Mercurea are onoarea a vă invita la petrecerea de vară împreună cu joc ce se va aranja Luni la 20 Iulie (2 August) anul curent, în sala hotelului la »Trei Arabi». Mercurea, la 9 Iulie st. n. 1909. Comitetul aranjator. Inceputul precis la 8 ore seara. Taxa de intrare: De persoană 1 cor. de familie 3 cor. Venitul curat este destinat pentru bina școlară din loc. Suprasolviri se primesc cu mulțămintă și se vor cuita publice.

Economie.

Pentru viieri.

Subscrisul comitet, dorind să pregătească un tiner în toate îndeletnicirile din viierit și care să stea la dispoziția viierilor noștri, a hotărât să plătească din mijloacele Reuniunii române agricole sibiene taxa de cor. 280 anuali, ce se recere pentru cercetarea școalei de viieri din Aiud (Nagy-Enyed), care ține 3 ani.

Condițiunile de primire la această școală, care începe la 1 Octomvrie n. c., sunt următoarele:

1. Tinerii, cari doresc se participe la această școală să dovedească cu carte de botez, că au împlinit vârsta de 16 ani; să dovedească cu testimoniu școlar, că au absolvat cu succes cel puțin școala populară; cu atestat medical (dela doctor), că sunt sănătoși și vigoroși, iar cu adeverință dela părinți sau dela tutori, că aceștia nu-l împiedecă dela absolvarea școalei.

Acestea dovezi, alăturate la o rugare de primire, scrisă în limba maghiară și adresată Inaltului minister de agricultură, este a se trimite cel mai târziu până la 15 August n. c. la direcțiunea școalei de viieri din Aiud (M. kir. vinczellér iskola tekintetes igazgatóságának, Nagy-enyed).

2. Subscrisul comit, mai cere, ca tinerul, care voiește să cerceteze școala, să fie fecior de proprietar de vie din regiunea viticolă a comitatului Sibiu (din părțile în cari se lucră via).

3. Să dea o declarațiune, scrisă și subscrisă de beneficiantul tânăr și de părinții săi, prin care să îndatorează a sta (a lucra) după absolvare cel puțin 5 ani în comitatul Sibiu, iar la din contră părinții să se oblige, că vor înapoia Reuniunii ajutorul de câte 280 anuali respective de cor. 840 pe trei ani.

4. Să dovedească, cu o adeverință de primire a direcțiunei școalei că sunt primiți la școală.

Sibiu, 20 Iulie n. 1909.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu».

Pant. Lucașa
prezid.

Vic. Tordășianu
secretar.

Tirgul de bucate din Arad.

23 Iulie 1909.

S'au vândut azi:

grâu 100 mm.	15-50—
cucuruz 100 mm.	9-50—
secară	8-40—
ovăs	8-20—
orz	7-20—

Prețurile sunt socoite în coroane și după 50 kg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 22 Iulie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Grâu pe Iunie 1909	27.48—27.50
Secară pe Oct.	20.08—20.10
Cucuruz pe Iulie	15.58—15.60
Cucuruz nou Mai	14.08—14.10
Ovăs pe Oct.	15.48—15.50
Rapiță pe Aug.	28.60—29.80

Prețul cerealelor după 100 klgr. a fost următorul:

Grâu nou	
De Tisa — — — — —	30 K. 80—33 K. 35 fil.
Din comitatul Albei — —	30 » 35—33 » 35 »
De Pesta — — — — —	31 » 15—33 » 60 »
Bănățanesc — — — — —	30 « 90—33 » 70 »
Ardelenesc — — — — —	32 » —32 » 20 »
De Bacica — — — — —	31 » 45—32 » 60 »
Secară de calitate I. — —	19 » 75—20 » 05 »
Secară de calitate mijlocie	19 » 40—19 » 45 »
Orzul de nutreț, calitate I.	17 » 40—18 » 40 »
Orzul de calitate a II. —	16 » 80—16 » 90 »
Ovăs de calitate I. — — —	18 » 20—19 » 20 »
Ovăs de calitate a II. — —	18 » 65—16 » 95 »
Cucuruz — — — — —	15 » 85—16 » 05 »
Tărițe — — — — —	12 » 40—12 » 70 »

BIBLIOGRAFII.

Sumarul numărului de mâine din »Noua Revistă Română», de sub direcțiunea d lui Rădulescu Motru, este: Noutăți: Revista revistelor. — Noile publicațiuni ale românilor la Paris. Politică: C. Rădulescu-Motru, Poporanismul

politic și democrația conservatoare II. Știință: Victor Anestin, Simon Newcomb. Note de călătorie: Vasile V. Haneș, Pe Dunăre. Literatură: Th. Carlyle, Eroul ca rege. Charles Baudelaire, La unu dinspre ziuă. Anatole France, Din »gândina lui Epicur». Note și discuțiuni: Alexandru scu-Dorna. Un »moment» în ziaristica română. Redacția și Administrația: București B dul Ferdinand nr. 55. Abonamentul pe an, 10 lei. 2 bani exemplarul. Număr de probă la cerere.

Poșta administrației.

Casina Română, Șimleu. Am primit 12 cor. abonament până la finea anului c.

Redactor responsabil Constantin Savu.
»Tribuna» institut tipografic, Nichin și com.

Loc deschis*).

Onorată Redacțiune!

Rog a da loc următoarelor mele șire, scrise cu scop de a ajunge la cunoștința celui domn Dr. Gheorghe Ciuhandu referentul senatului școlar, care în Nr. 89 al prețuitului ziar »Tribuna» a publicat sub titlu »Situatia școalelor din dieceza Aradului» o sumedenie de afirmațiuni, între cari se află și »Păcate interne». Nu mai inzist a-l întreba, cum și de unde a putut să culegă date, cum și în ce mod ș'a cîștigat-o așa cunoștință exactă despre situația școalelor noastre, pentru că știu că despre aceasta s'ar putea convinge numai acel om de școală care dintru înălțimea sa s'ar pogori, la vatra și căminul școalei noastre conf. precum o făcea aceasta regretatul și nemai înlocuibilul referent Dr. Gheorghe Popa, iar nu dela masa verde.

Numai inzist pentru că l-am provocat și luat la răspundere pentru cele publicate sub titlu de mai sus și nici până azi n'a fost și nu e în stare să-mi dea nici o rehabilitare, nici satisfacție.

Deoarece și de astădată i-am dat dovadă despre pa-ciința mea dăscălească așteptind cu îndelungă răbdare răspuns meritorial la interpelarea făcută atit verbal cit și în scris — dar fără rezultat, prin aceste șire îi aduc la cunoștință cumcă nu reflectez mai mult pe aceluș teren nici la un răspuns sau satisfacție.

Din considerare însă că d. Dr. G. Ciuhandu prin cele publicate sub titlu de mai sus, reputațiunea și trecutul meu de 36 ani recunoscut cu laudă de autoritățile mele chiar acum în pragul trecerii mele la stadiul de pensionare mi-le-a ponegriat naintea lumii, cinstea mea a călcat-o în picioare, atit pentru vătămarea cinstei mele cit și pentru calumniarea în oficiul meu pe calea judiciară deja începută voiu avea prilejul a primi rehabilitarea și satisfacția meritată.

Arad la 24 Iulie 1909.

Cu stimă:

Ioan Vancu
învățător.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta nu primește răspunderea Redacția.

Fond. în a. 1891.

Cele mai bune

Oroloage
de turn

le pregătește

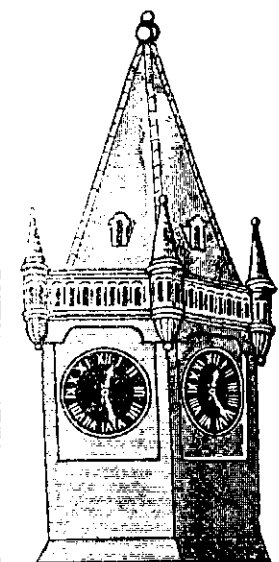
NIDLER A.

urmasul lui

LEUTWYLER F. E.

Budapesta, VII.,

strada Kazinczy 28.

Execută și invențiuni.

— Preț-curent și prospect gratuit. —

Acci cari se vor provoca la ziarul »Tribuna» drimesc favor.

„ALBINA“

Institut de credit și economii în Sibiu.

Nr. 26498
113 dir./909.

Publicațiune.

Terminul pentru prima sortare la emisiunea de acții a institutului nostru s'a încheiat cu ziua de 15 Iunie a. c.

Acțiuni neoptate au rămas 130, cari cu cele 250 rezervate din capul locului în favorul fondului special de rezervă dau numărul de 380.

Acestea se vor vinde cu prețul de C. 420 de bucată în care preț se cuprind și spesele de emisiune și taxa de transcriere.

Terminul de optare la aceste acții se încheie cu ziua de 15 August a. c.

Prenotări se primesc și dela reacționari ai institutului.

Pentru achitarea prețului de C. 420 de bucată se stabilesc următoarele termene de plată:

- Prima rată de C. 84 la 1 Septembrie 1909
- a doua rată de > 84 > 1 Octombrie 1909
- a treia rată de > 84 > 1 Ianuarie 1910
- a patra rată de > 84 > 1 Aprilie 1910
- a cincia rată de > 84 > 1 Iulie 1910

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată. Acțiunile nouă nu vor participa la dividenda anului curent, ci acționarii vor căpăta numai 50% interese după capitalul vărsat dela ziua sosirii banilor la casa institutului până la ultima Decembrie a. c.

Vor participa însă la dividenda anului viitor, din care motiv ratele a para și a cincia se vor plăti cu 50% interese dela 1 Ianuarie 1910.

Față de acționarii cari nu vor plăti ratele regulat se va aplica §. 10 al statulelor.

Sibiu, 20 Iulie st. n. 1909.

Diracțiunea.

„LANER“ cremă neunsuroasă.

Cel mai nou product igienic pentru curățirea părului și înfrumusețarea lui. Înălătură petele galbene, bubele pricinuite de înfierbânteli, sgrăbunțe și alte necurățenii de piele. Crema aceasta ziua se poate folosi mult mai cu succes. 1 teglă 1 coroană.

„Laner“ pudră. E non plus ultra pudrei. Bună la baluri, saloane și de zilnic folos, care acopere încrețurile și e cu totul nestricăcioasă. In culoriie: roza, albă și cremă 1 cutie 1 coroană.

„Laner“ săpun 1 bucată 60 fileri.

„Laner“ pastă pentru dinți 1 doză, 1 cor.

„Laner“ apă pentru gură Bună pentru dinții scorburoși și gingiilor burețoși, contra mirosului greu de gură. 1 sticlă cor. 160; jumătate sticlă, 80 fileri.

„Laner“ esență pentru păr Excelentă pentru înălăturarea mătreței și contra căderii părului 1 sticlă, 1 cor. 30 fileri.

„Laner“ pomadă pentru creșterea părului. 1 teglă 4 coroane.

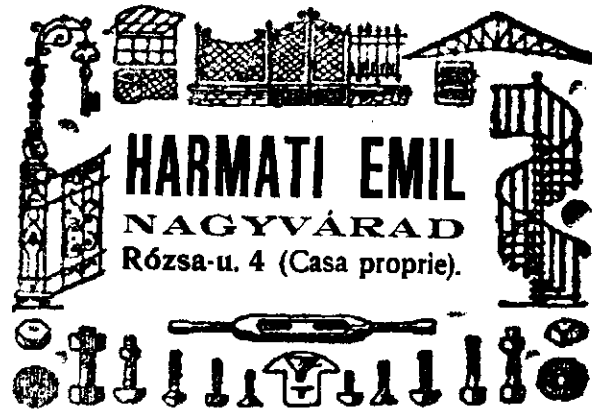
„Laner“ vâpșeală pentru păr pentru a colora în negru, brunet ori în blond părul sur și cărunț. Nereușita colorii e exchisă. La comande să se noteze că părul încărunțit în ce culoare să se vâpșească (negru brunet). Un carton 4 coroane.

„Laner“ apă care face părul blond Pentru a vâpși în timp scurt, în băl, auriu, părul blond, roșu, chiar și brunet ori negru. 1 sticlă 4 cor.

Discretă și zilnică expediție cu poșta. — Telefon 476.

Pentru înconjurarea contrafacierilor numai „Preparatele lui Rudolf Laner“ ieșite din farmacia sa ca valoare și se pot căpăta la

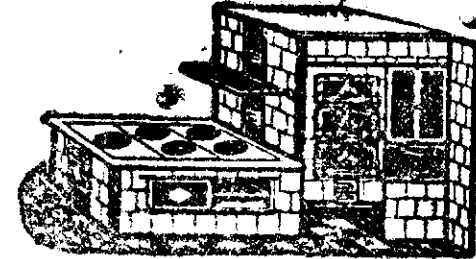
Farmacia „Maria ajutătoare“ a lui Rudolf Laner, Temesvár, Gyárvaos Fő-ut 70.

HARMATI EMIL
NAGYVÁRAD
Rózsa-u. 4 (Casa proprie).

Atelier de lăcătărie și tescuit, fierărie etc.

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcătărie și anume: ventilatoare patentate la ferestri, închizători, parasoale, porți cu gratii patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scândurișă sist. Esslingen, șaluzine de oțel și de pânză, pregător specialist de vetre de fier, vâlăle pentru adăpatul porcilor (și a vite- lor, apa- duct și lucrări de in-

stalație electrică.
Nrul telef. 355.

ANUNȚ.

Se află de vânzare

un motor de gaz

cu putere de 2 PH. și cu transmisiune. Motorul e folosit de 2 ani, dar funcționează foarte bine. — Doritorii să se adreseze la administrația ziarului „Tribuna“ în Arad.

Deschiderea berăriei GAMBRINUS.

Am onorul a aduce la cunoștința onor. public, că m'am desfăcut de firma Kovács și Novotny a berăriei dela „Hornul vânătorului“ și cu ziua de azi am preluat berăria și ospătăria

GAMBRINUS

din strada Forray, pe care azi serbătorește am și deschis-o.

Când mulțănesc din toată inima binevoitorilor mei oaspeți și prietini pentru sprijinul de până aci, totodată îndrăznesc a-i ruga și a le cere sprijinul și părținirea și pentru viitor

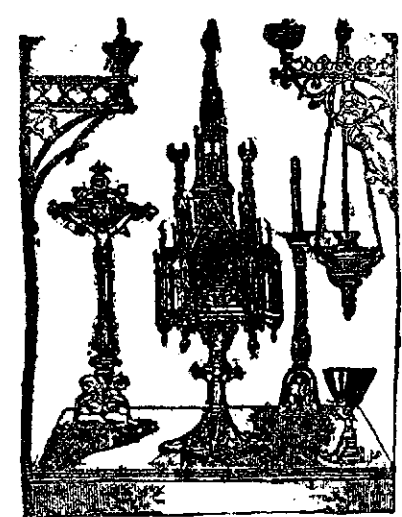
Cu distinsă stimă

NOVOTNY

propr. berăriei GAMBRINUS.

SZUBOTHA SANDOR Medalia de aur Timișoara 1891.
pregător de odăjdii și adjusturi bisericesti.

Intameiat la 1833 Telefon pentru comit. și oraș 498.
Life rantul excel. Sale episcop Dessewffy din Cenad

TIMIȘOARA-CETATE

in colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat in atențiunea binevoitoare atât a preoțimeii cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci statue sau altfel de adjusturi bisericesti

tot astfel marele său asortiment pentru materiale necesare la formarea adjustărilor bisericesti.

Pentru liferările mele iau răspunderea.
Servesc bucuros cu catalog ilustrat.

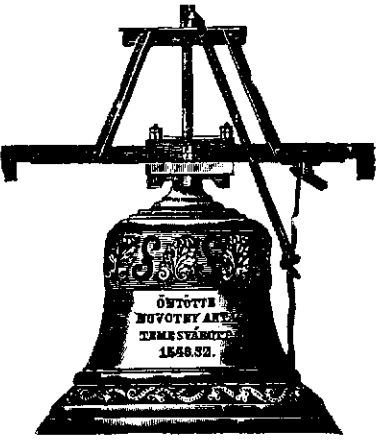
Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpsta in 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui

ANTONIU NOVOTNY TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, presum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu adjustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătare fiind astfel scutite de crepare. Sant recomandă- CLOPOTELE GĂURITE de dânsul in- te cu deosebire ventate și pre- miate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrare mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg. este egal în ton cu un clopot de 461 kg. patentat după sistemul vechiu.

Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu adjustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Preț-ouranturi ilustrate gratis.

Neumann Károly atelier de zugrăvire pe sticlă, poleitor de sticlă și stabiliment de fabricarea oglinzilor

Nagyvárad, Teleki-utca 11.

Adresa telegrafică: MŪIPAR NAGYVÁRAD.

Fereștri pentru biserici zugrăvite artistic.

Lustruire modernă în colori, din opal american etc. și din alte soiuri de sticlă, încadrate în plumb, aramă și argint.

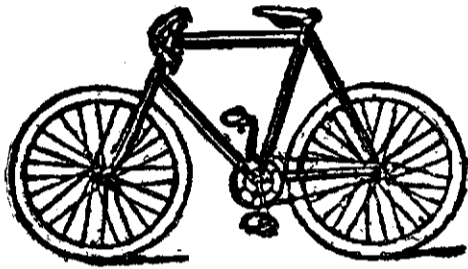
Lucrări de sticlă aurită și argințită pentru zidiri, mobile etc. Zugrăvire de embleme. — Mozaic italian și american.

— Atelier cu instalație electrică pentru poleitul sticlei; poleire în toată forma și mărimea. — Cadre străvezii și din sticle de oglinzi. — Fabrică de oglinzi. — Plănuiește și aranjază vitrine moderne. — Magazin de oglinzi și sticle colorate.

— Atelier cu instalație electrică pentru poleitul sticlei; poleire în toată forma și mărimea. — Cadre străvezii și din sticle de oglinzi. — Fabrică de oglinzi. — Plănuiește și aranjază vitrine moderne. — Magazin de oglinzi și sticle colorate.

In atențiunea bicicliștilor!

Cea mai ieftină sursă de cumpărat:

Bicicleta engleză, ajustată complet, cu garanță de 2 ani . . . . Cor. 90—
gumă din lăuntru „ 2-50
„ „ afară „ 4-50
1 păr. pedale engl. „ 4—

Toțfelul de părți pentru biciclete cu prețurile cele mai moderate. Mare magazin de gramofone și plăci.

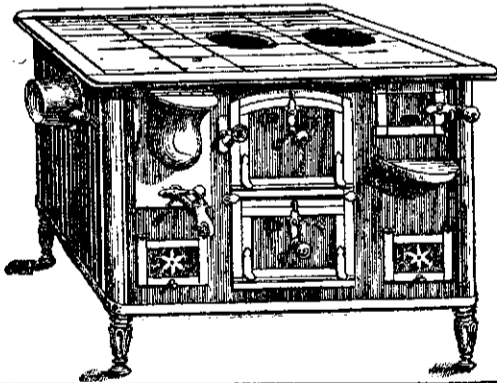
KATZKY ANTAL, mehanic

— TIMIȘOARA - CETATE, Jenőherczeg-utca. —

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 692.

Szabó Samu és Fia, Győr.

Fabrică ces. și reg. de vetre de fier brevetate. Fabricăm vetre de fier dela cele mai ieftine până la cele mai moderne. Pentru fabricatele noastre garantăm că fierb și coc neexcepționabil și grabnic față de cricare alte vetre de fier crățăm 25% material de încălzit

Fondat la anul 1865. Catalog de prețuri la dcrință trimitem gratuit și francat. Se caută revânzătorii și agenți.

Col dintălu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

măiestru de monumente și pietri de cimitir

Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în

Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyszében, Déva și Bánpatok.

RUDOLF CZECK

: urmașul lui :
Julius de Molnár

SIBIU (NAGYSZEBEN) Grosser Ring Nr. 19.

Execută toțfelul de icoane artistice.

Platinatipia icoane simple mici și până la mărimea naturală. — Picturi renumite cu uleu în toată mărimea, după orice fotografie mică.

Fotografierea copiilor executată modern, fotografiere în grup și familie, se știe, că atelierul acesta în privința mărimeii este primul. Atelierul în timp de iarnă este încălzit, se poate fotografia chiar și pe timp ploios.

Prețuri moderate.

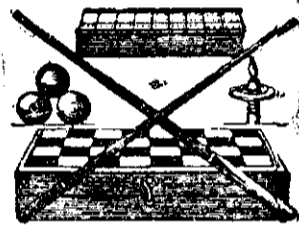
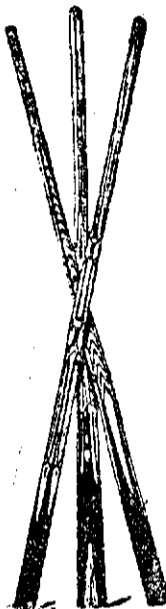
Cu deslușiri servesc bucuros.

Weisz Géza

fabrică de dacuri pt biliarde, cheinri și bile pt biliarde
Budapesta VII, strada Akácza Nr. 61.

Pregătește tot felul de cheiuri și bile veit de fildeș, ține în depozit cele mai bune cheiuri, bile veritabile de fildeș, șacuri, domino, bile „Lignum Sanctum“ și pănuș de lemn de carpin.

Primește spre reparare cheiuri și bile de fildeș și ambră cu prețuri moderate pe lângă executare solidă și cu punctualitate.

Telefon: Sas-szálloda.

Telefon: Sas-szálloda.

Vă rog ca renumita mea prăvălie și atelierul să nu-l confundați cu altă n. mă!

KEPES ELEK

pregătitor de bandaje și mănșer

Oradea-mare (Nagyvárad)

— Sas-szálloda-átjáró (Passage). —

În atelierul meu pregătesc bandaje de surpătură la cazurile cele mai complicate, bandaje de pânteci, ciorapi de gumă, mașini ortopedice, — articole pentru căutarea bolnavilor și orice lucrări de bransă aceasta cu prețurile cele mai moderate, pe lângă garanță.

Cearșafuri și perini din piele de cerb, precum și alte lucrări de piele de cerb. — Primesc și curățirea mănșilor și orice reparație.

Odăi de probă separate pentru femei și bărbați. Țin în depozit tot felul de specialități (preservative) franceze,

— cari se pot căpăta cu prețurile cele mai moderate. —
La cumpărarea articolelor femeiești serviciu prin femei.